

Pedersöre kommun

Lausunto

24.06.2021

Asia: VN/477/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Pyydämme lausumaan hallituksen esitysluonnoksesta sekä vastaamaan seuraavaan kysymykseen:

1. onko hallituksen esitysluonnoksen mukainen kuraattorin kelpoisuus toimiva oppilaitoksen opiskeluhuoltotyötä silmällä pitäen vai

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Utlåtande om ändring i lagen om elev- och studerandevård (1287/2013)

Pedersöre kommun anför följande gällande den föreslagna ändringen av den 7§ i lagen om elev- och studerandevård:

I Österbotten har en stor andel av skolkuratorerna en annan utbildning än i socialt arbete eller som YH-socionom. Enligt senast gjorda kartläggning år 2016 hade nästan hälften av det totala antalet på 41 skolkuratorer i Österbotten en utbildning som politices magister med utvecklingspsykologi som huvudämne eller annan lämplig högre högskoleutbildning, t.ex. politices magister med socialpolitik som huvudämne. En socialvetenskaplig utbildning av denna typ lämpar sig väl för arbetet som skolkurator och Åbo Akademi i Vasa har under långa tider gett denna utbildning. Till bilden hör att det inte finns någon permanent utbildning till socialarbetare i Österbotten. Inte heller finns det i nuläget någon utbildningsanordnare i Österbotten som på kontinuerlig basis erbjuder de 60 studiepoäng i socialt arbete som enligt lagförslagets 7 § föreslås ska krävas för att de av Åbo Akademi utbildade politices magistrarna ska erhålla behörighet som skolkuratorer. Personer med denna utbildning har fungerat bra i våra skolor som kuratorer och i jämförande tal så mår den österbottniska ungdomen bra. Enligt THL:s uppföljning (Institutet för hälsa och välfärd, 2021a; 2021b) är tillgången till kurator betydligt högre i Österbotten än i övriga Finland. Detta är en medveten satsning på förebyggande lågtröskelverksamhet verksamhet som bidrar till att antalet barnskyddsfall är lågt i landskapet. Ur statistisk eller

ur verksamhetsmässig synvinkel finns inga grunder för att ta bort möjligheten att vara behörig kurator med en utbildning som utvecklingspsykolog.

Ur en rekryteringssynvinkel är det av stor betydelse att också politices magistrar med utvecklingspsykologi eller socialpolitik som huvudämne samt andra med lämplig högskoleutbildning kan anställas som skolkuratorer. Detta är viktigt eftersom det redan nu råder brist på personer med socialarbetarutbildning eller YH-socionomutbildning. I första hand anställs dessa personer av den sociala sektorn i kommunerna och i framtiden av de kommande välfärdsområdena. Att tillåta en bredare rekryteringsbas för skolkuratorer är av största betydelse också för att inte försvåra rekryteringen av personal till övriga sociala tjänster. Vidare innebär detta tilläggskrav på 60 studiepoäng universitetsstudier i socialt arbete eller studier som hör till en sådan högskoleexamen som avses i 8 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården, en orimlig situation för de utvecklingspsykologer som får se sig utan behörighet för uppgifter utvecklingspsykologer tidigare rekryterats till på bred front.

Elevvård är ett samarbete mellan flera yrkesgrupper. Det är viktigt att den sammanlagda kompetensen är tillräckligt hög. Samtidigt är det viktigt att inte på ett olämpligt sätt begränsa tillgången till personal. Så som lagförslaget är utformat kommer inte en tillräcklig mängd personal att finnas tillgänglig för kuratorstjänster i Österbotten, och bristen på kuratorer förvärras, med en sämre tillgång till kuratorstjänster som följd.

Istället för att betona en formell kompletterande utbildning som inte är tillgänglig överallt i landet, vore det mera ändamålsenligt att betona innehållet i den fortbildning som sker på arbetsplatsen

hänvisning till ovannämnda föreslår vi följande:

7 §

Elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster

Behörig att verka som kurator är den som avlagt en sådan högskoleexamen som avses i 7 § eller 8 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015). Som kurator kan även verka en person som har en för uppgiften lämplig högskoleexamen inom det sociala området, pedagogik eller beteendevetenskaper. I utbildningen ska ingå eller utöver den ha avlagts högskolestudier som omfattar 60 studiepoäng och som består av universitetsstudier i socialt arbete eller studier som hör till en sådan högskoleexamen som avses i 8 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården. Varje läroanstalt ska ha tillgång till tjänster som tillhandahålls av elevhälsans psykolog och ansvariga kurator, som är en sådan yrkesutbildad person som avses i 7 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården.

Pedersöre kommun anför följande gällande personaldimensionering inom elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster (9 a §):

Beträffande personaldimensionering inom elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster (9 a §) kan vi också konstatera att tillgången på behöriga svenskspråkiga skolpsykologer är ytterst begränsad. Dimensioneringsgrunden medför att Pedersöre kommun liksom många andra kommuner behöver inrätta flera psykologtjänster. Dimensioneringsgrunden i sig är ett tydligt instrument för att göra tillgången på elevhälsatjänster likvärdig men då behövs också åtgärder genast vidtas som säkerställer att flera utbildningsplatser inrättas inom psykologutbildningen på svenska. Risken nu är uppenbar att många kommuner kommer att ha svårt att rekrytera behöriga skolpsykologer.

Högaktningsfullt

Stefan Svenfors

kommundirektör

Pedersöre kommun

Källor:

Institutet för hälsa och välfärd (2021a). Tidsserier för enkäten Hälsa i skolan 2006-2019. Tillgänglig: https://sampo.thl.fi/pivot/prod/sv/ktk/ktk1/fact_ktk_ktk1?row=area-87869.235598.235597.235939.235959.236127.235780.235794.235875.235885.235602.235918.235998.235649.235658.235866.235976.235679.235955.235592.&column=time-403056.&column=stage_of_stady-161296&filter=measure-403577&fo=1#

Institutet för hälsa och välfärd (2021b). Tidsserier för enkäten Hälsa i skolan 2006-2019. Tillgänglig: https://sampo.thl.fi/pivot/prod/sv/ktk/ktk1/fact_ktk_ktk1?row=area-87869.235598.235597.235939.235959.236127.235780.235794.235875.235885.235602.235918.235998.235649.235658.235866.235976.235679.235955.235592.&column=time-403056.&column=stage_of_stady-161296&filter=measure-403488&fo=1#

Svenfors Stefan
Pedersöre kommun